

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/58/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4313224057
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Kálmánová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4313224057.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a členov senátu JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Olivera Kolenčíka, v právnej veci žalobcu: Exportno-importná banka Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Grösslingová 1, IČO: 35 722 959, proti žalovanému: ITIMEX, a.s., so sídlom Banská Bystrica, Kukučínova 8, IČO: 31 425 666, zastúpený JUDr. Andrea Balážiková, PhD., advokátka so sídlom Lučenec, Kármana 22/A, o zaplatenie 13.332 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 11C/391/2015-408 zo dňa 12. novembra 2021, v znení jeho opravného uznesenia č. k. 11C/391/2015-498 zo dňa 19.09.2022, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. - do sumy 12.628,22 eura a vo výrokoch II., IV. a VI. z r u š u j e a vec v tomto rozsahu v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie v záhlaví označeným rozsudkom zamietol žalobu žalobcu (výrok I.) a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.). Konanie o nároku uplatnenom vzájomnou žalobou vo výške 301,62 eura zastavil (výrok III.). Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému z nároku uplatneného vzájomnou žalobou sumu 301,86 eura s úrokom z omeškania 8,25 % od 17.12.2013 do zaplatenia a to v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok IV.). Konanie vo zvyšku nároku uplatneného vzájomného žalobu zamietol (výrok V.) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania o vzájomnej žalobe voči žalovanému v rozsahu 71,14 % (výrok VI.). Rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 1 ods. 1, 2, § 261 ods. 1, § 273 ods. 1, 2, § 373, § 376, § 398, § 365 ods. 1, § 369 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka, § 788 ods. 1, 2, 3, 4, § 790, § 791 ods. 1, § 797 ods. 1, 2, 3, § 799 ods. 1, 2, § 806, § 809 ods. 1, § 828 ods. 1, § 450 1 ods. 1, 2 § 415 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, 2 nariadenia vlády číslo 21/2013 v znení účinnom od 01.02.2013 do 31.12.2014, § 232 ods. 3, § 151 ods. 1, § 147 ods. 1, 2, 3, § 144, § 145 ods. 2, § 146 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

1.1. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobou doručenou súdu dňa 26.11.2013 sa žalobca domáhal vydania platobného rozkazu a uložení žalovanému povinnosť zaplatiť sumu 13.332 eur s príslušenstvom titulom vydania bezdôvodného obohatenia s odôvodnením, že dňa 27.08.2009 uzatvoril so žalovaným rámcovú poisťovnú zmluvu pre poistenie krátkodobého dodávateľského úveru proti riziku nezaplatenia. Jej neoddeliteľnou súčasťou boli Podmienky úverového poistenia pre poistenie krátkodobého dodávateľského úveru proti nezaplatenia "ATB". Na základe žiadosti žalovaného o poskytnutie úverového limitu na poistenie krátkodobého rizika na zahraničného kupujúceho zo dňa 23.07.2010 - spoločnosť R. (ďalej len "kupujúci") žalobca poskytol žalovanému úverový limit na poistenie krátkodobého rizika s vývozom s účinnosťou odo dňa 01.08.2010 a platnosťou do dňa 31.01.2011 s výškou poisťovného krytia 20.000 eur. Žalovaný následne realizoval dodávky kupujúcemu v priebehu mesiaca august 2010, z ktorých kupujúci neuhradil sumu 28.913,31 eura. Dňa 27.09.2010 žalovaný oznámil žalobcovi poisťovnú udalosť. Po predložení príslušnej dokumentácie začal šetrenie

poistnej udalosti a bolo zistené, že dôvodom nezaplatenia zo strany kupujúceho je spor o plnenie podmienok vývozného kontraktu. V zmysle čl. X ods. 1 písm. b) Podmienok poisťovateľovi nevzniká povinnosť poskytnúť poistné plnenie (riziká vylúčené z poistenia) v prípade sporu medzi poisteným a kupujúcim o plnenie z kúpnej zmluvy alebo oprávnenosti poistenej pohľadávky a to až do okamihu právoplatného rozhodnutia sporu v prospech poisteného. Na žiadosť poisteného môže poisťovateľ rozhodnúť o vyplatení preddavku na poistné plnenie, resp. rozhodnúť o vyplatení poistného plnenia, ak poisťovateľ posúdi spor ako neoprávnený. Na základe písomnej žiadosti žalovaného zo dňa 04.11.2010 o vyplatenie preddavku a v nadväznosti na doterajšie zistenia pri šetrení poistnej udalosti bol žalovanému dňa 25.11.2011 poskytnutý preddavok vo výške 11.200 eur. Dodatkom č. 1 k RPZ zo dňa 02.12.2011 sa dohodli, že žalovaný bude naďalej vymáhať poistné pohľadávky s tým, že žalobca odsúhlasí náklady súvisiace s vymáhaním pohľadávky a po ich riadnom zdokladovaní ich žalovanému uhradí v rozsahu 70%. Vymáhaním pohľadávky v Nemecku bola poverená advokátska kancelária W., D., J. - B. a keďže mimosúdne vymáhanie nebolo úspešné, odporučili vymáhanie súdnou cestou. Žaloba bola právnym zástupcom vypracovaná v októbri 2011 a jej preklad bol žalobcovi zaslaný 07.11.2011. Dňa 15.12.2011 bola žalobcovi doručená faktúra č. 11193 zo dňa 01.12.2011 vystavená žalovaným na sumu 2.132 eur na refundáciu nákladov za právne služby. Faktúru žalobca žalovanému uhradil dňa 19.12.2011, pričom k podaniu žaloby zo strany žalovaného nedošlo. Dňa 23.05.2012 bol kupujúci zrušený na základe insolvenčného konania. Žalovaný do času zrušenia kupujúceho nepodal žalobu a ani nevykonal žiadne kroky smerujúce k vymoženiu poistenej pohľadávky v procese insolvencie, tak ako sa zaviazal v Dodatku č. 1 k RPZ, preto požaduje vydanie poskytnutého preddavku a refundované náklady, nakoľko spor o právo už nemožno súdne riešiť a teda nemôže dôjsť k vyplateniu poistného plnenia.

1.2. Súd prvej inštancie vydal platobný rozkaz, ktorý žalovaný napadol odporom, v ktorom nespochybnil uzatvorenie Rámcovej poistnej zmluvy s podmienkami úverového poistenia, vrátane dodatku a ani poskytnutie úverového limitu v objeme 20.000 eur. Uviedol, že kupujúci sa dostal do sklzu s platbami; konateľ kupujúceho ho ubezpečil, že faktúra č. XXX z 26.07.2010 bude zaplatená, čo sa nestalo. Po konzultácii s pracovníčkou žalobcu napísal list kupujúcemu, v ktorom zaplacením dlhu vo výške 21.789,28 eura po termíne splatnosti podmieňoval dodanie ďalšieho tovaru. Kupujúci sa pokúšal vylákať dodanie ďalšieho tovaru vystavením falošného elektronického platobného príkazu, predložil potvrdenie od banky, že platba bude prevedená, no k úhrade nedošlo a platobný príkaz kupujúci stornoval. Dňa 30.08.2010 kupujúci napísal, že previedol 21.000 eur a poslal o tom doklad. Ďalšiu dodávku podmieňovali úhradou faktúry č. XXX zo dňa 16.08.2010 vo výške 13.345,83 eura, čo kupujúci odmietal a uviedol, že si vyúčtuje svoje dodatočné náklady, storná a ušlý zisk. Kupujúci neuhradil faktúry č. XXX a XXX v celkovej výške 28.883,71 eura. Po konzultácii s pracovníčkou žalobcu odmietli urobiť posledný vývoz v hodnote 4.891,10 eura. Žalovaný oznámil poistnú udalosť dňa 10.09.2010 a doložil podklady na šetrenie poistnej podľa požiadavky žalobcu. Dňa 07.01.2011 zaslal rozsiahly materiál na doplnenie požadovaných podkladov. Tým považoval povinnosť za splnenú. Vždy keď sa dopytoval na priebeh šetrenia, požadoval žalobca doplnenie podkladov. Nebol spokojný s priebehom šetrenia, v liste 09.03.2011 sa dopytoval na výsledok šetrenia, žiadal o kontakt na nemeckého právnik; od žalobcu dostal odpoveď, že postupuje štandardným postupom a že žalovaný nemôže vstupovať do prešetrovania ani do vymáhania poistnej pohľadávky. Na základe žiadosti mu bol poskytnutý preddavok až 25.11.2011 v rozpore s § 797 ods. 3 OZ. Dodal, že žalobca na jasnú poistnú udalosť potreboval viac ako 15,5 mesiaca, pričom postup konateľa kupujúceho, falošný platobný príkaz a stiahnutie platobného príkazu sa dá preveriť za mesiac. Stanovisko nemeckého právneho zástupcu, že nárok žalovaného je oprávnený a keby o tom pochyboval, žalobu by nenavrhol dostal až 15.01.2011. Záloha na súdne trovy bola zaplatená až 19.12.2011. Dňa 20.12.2011 si s právnym zástupcom vyjasňoval výšku pohľadávky a čo bolo možné žalovať. Nový návrh žaloby dostal až 04.02.2012. Dňa 16.03.2012 bola firma kupujúceho premenovaná na firmu Z. D. a dňa 24.05.2012 firma Z. D. zanikla. Zdlhavé šetrenie spôsobilo, že už nebolo koho žalovať a nebol ani žiaden majetok. Zánik a výmaz kupujúceho konzultoval s právnym zástupcom, ktorý potvrdil, že nemá zmysel podávať žalobu, keďže kupujúci prestal existovať. Výmazom spoločnosti kupujúceho nastala zmena poistného prípadu z bodu 2 platobnej neville na bod. 1 platobná neschopnosť podľa písmena b) - právoplatné rozhodnutie súdu o zamietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu/reštrukturalizácie/ vyrovnanie pre nedostatok majetku. Právne stanovisko právneho zástupcu, spolu s výpisom z Obchodného registra spĺňa túto požiadavku. V zmysle § 797 ods. 3 OZ mal nárok na 30 dňové prešetrenie nových informácií a potom mala zaplatiť do 15 dní, t. j. poistné mala zaplatiť najneskôr do 15.05.2013. Právny zástupca v zmysle svojho stanoviska zmenil faktúru na sumu 1.005,40 eura, ktorá zahŕňala náklady iba na mimosúdne vymáhanie a túto sumu dňa 28.06.2013 zaplatil na účet právneho zástupcu. Žalobca teda doteraz žalovanému v zmysle poistného krytia dlhuje sumu 3.673,40 eura,

príčom v priebehu roka 2013 neuzavrel poistnú udalosť a neučinil tak dodnes. Zdlhavé a nezmyselné šetrenie, ktoré trvalo 465 dní, t. j. 15,5 mesiaca spôsobilo, že kupujúci zanikol a nebolo koho žalovať. Žalobca svojím prístupom k prešetrovaniu poistnej udalosti a nesplnením si svojich povinností porušil § 415 OZ, čím zodpovedá za celú škodu, ktorá žalovanému vznikla vo výške 21.279,35 eura s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % p.a. odo dňa 05.09.2010. Nie žalovaný, ale žalobca si nesplnil svoju povinnosť, pretože jednak neposkytol poistné plnenie v súlade so zmluvou a jednak zdĺhavým postupom pri vyšetrení a likvidácii poistnej udalosti spôsobila škodu žalovanému, ktorú si uplatnil ako protinávrh.

1.3. Žalobca v priebehu konania poukázal na čl. 10 ods. 1 písm. b), podľa ktorého poisťovateľovi nevzniká povinnosť poskytnúť poistné plnenie v prípade sporu medzi poisteným a kupujúcim o plnenie z kúpnej zmluvy alebo oprávnenosti poistenej pohľadávky a to až do okamihu právoplatného rozhodnutia sporu v prospech poisteného. Pri šetrení poistnej udalosti zistil, že medzi poisteným a kupujúcim je spor, v ktorom kupujúci odmietal zaplatiť žalovanému za vystavené splatné faktúry. Žalovaný nevyvrátil, že by medzi ním a kupujúcim k sporu nedošlo, napriek tomu sa odvoláva na platobnú nevôľu, o ktorej v tomto prípade nemožno uvažovať. Kupujúci uvádzal, že z jeho pohľadu sú nároky žalovaného na zaplatenie neoprávnené, namietal výšku faktúry, a že ak by žalovaný bol podal žalobu, tú by považoval za nedôvodnú a podal by protižalobu. Z toho možno vyvodíť záver, že k sporu medzi poisteným a kupujúcim došlo, no nedošlo k vydaniu právoplatného rozhodnutia v prospech poisteného, a preto poisťovateľovi nevznikla povinnosť poskytnúť poistné plnenie. Ďalej poukázal na článok čl. 12 ods. 3 písm. u), podľa ktorého je poistený povinný v prípade reštrukturalizačného konania, prípade konania, ktoré mu právny poriadok v krajine kupujúceho priznáva obdobné právne následky, riadne a včas prihlásiť poistené pohľadávky. V zmysle čl. 11 ods. 3 písm. a) povinnosť poisťovateľa plniť v zmysle poistnej zmluvy a týchto podmienok úverového poistenia vzniká, ak nastala poistná udalosť spôsobená nezaplatením pohľadávok v dôsledku príčin uvedených v čl. 4 týchto podmienok úverového poistenia v prípade platobnej neschopnosti po uplynutí čakacej doby 1 mesiaca odo dňa, kedy bolo poisťovateľovi doručené oznámenie poistnej udalosti a celá predpísaná dokumentácia, ktorá potvrdzuje aj platobnú neschopnosť. V zmysle čl. 4 ods. 1 písm. a) sa komerčným rizikom rozumie platobná neschopnosť kupujúceho a to vyhlásenie konkurzu, reštrukturalizácia, ak poistený doloží poisťovateľovi, že poistené pohľadávky riade a včas prihlásil do konkurzu alebo reštrukturalizácie a prihlásené pohľadávky neboli k tomuto konaniu potrebné. Žalovaný nepreukázal, že riadne a včas prihlásil poistené pohľadávky do konkurzného konania a že neboli popreté, preto argument žalovaného o jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie v prípade platobnej neschopnosti neobstojí, keďže došlo k porušeniu týchto bodov poistných podmienok. V zmysle čl. 12 ods. 6 písm. i) má poisťovateľ právo najmä uplatniť voči poistenému nárok na vrátenie vyplateného poistného plnenia alebo na náhradu škody v prípade, že poistné plnenie bolo poskytnuté na základe nepravdivých informácií alebo bez skutočného nároku na výplatu poistného plnenia, alebo tento dodatočne odpadol alebo vyšlo najavo, že došlo k okolnostiam podľa čl. 10 týchto podmienok úverového poistenia. K vzájomnej žalobe uviedol, že zodpovednosť za škodu nesie kupujúci, keďže on odmietol zaplatiť za vystavené splatné faktúry kupujúcemu. Poskytnúť poistné plnenie žalovanému by bolo v rozpore s poistnou zmluvou a poistnými podmienkami vzhľadom na mnohé porušenia zmluvy a spor medzi žalovaným a kupujúcim, ktorý nebol rozhodnutý v prospech žalovaného. Zo strany žalovaného nemožno hovoriť o zápočte pohľadávok, keďže jeho pohľadávky nie sú doposiaľ splatné.

1.4. Právna zástupkyňa žalobcu v priebehu konania poukázala na povinnosť prihlásenia žalovaného do insolvenčného konania a znenie nariadenia Rady ES č. 1346/2000 z 29.05.2000 o konkurznom konaní a o povinnosti informovať veriteľov, ktorí majú zvyčajné miesto pobytu, trvalé bydlisko alebo registrované sídlo v iných členských štátoch o začatí insolvenčného konania a na znenie zákona upravujúce insolvenčné konanie v X. ktoré tiež upravuje povinnosť doručiť rozhodnutie o začatí konkurzného konania veriteľom a vyzvať ich na prihlásenie svojich pohľadávok. Uviedla, že nebolo preukázané vyhláseniu konkurzu spoločnosti R. ani či bolo možné uplatniť pohľadávku v konkurznom konaní.

1.5. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že strany sporu uzavreli zmluvu, ktorá sa riadi ustanoveniami § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka, podľa ktorého zmluvy medzi osobami uvedenými v odseku 1, 2, ktoré nie sú upravené v hlave II tejto časti zákona, a sú upravené ako zmluvy v Občianskom zákonníku, spravujú sa príslušnými ustanoveniami o tomto zmluvnom type v Občianskom zákonníku a týmto zákonom. Poistné zmluvy sú ako zmluvný typ upravené v Občianskom zákonníku, no ani v ňom, pokiaľ ide o zákonné ustanovenia ohľadne poistenia finančných strát, neexistuje úprava a preto v zmysle analógie legis ním rozumieme poistné odvetvie, ktoré je svojím charakterom škodovým poistením a uplatňujú sa naň aj ustanovenia o poistení majetku.

1.6. Ďalej konštatoval, že strany sporu uzavreli dňa 27.08.2009 Rámcovú poistnú zmluvu č. XX-XXX-XXXXXXXX-XXXX pre poistenie krátkodobého dodávateľského úveru proti riziku nezaplatenia, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú J. úverového poistenia pre poistenie krátkodobého dodávateľského úveru proti nezaplatenia "ATB". Na základe žiadosti žalovaného o poskytnutie úverového limitu na poistenie krátkodobého rizika na zahraničného kupujúceho zo dňa 23.07.2010 - spoločnosť R. D., G. XX, R. X. vydal žalobca dňa 27.07.2010 rozhodnutie o poskytnutí úverového limitu č. XX-XXX-XXXXXXXX-XXXX na poistenie krátkodobého rizika spojeného s vývozom pre kupujúceho, s účinnosťou odo dňa 01.08.2010 a platnosťou do dňa 31.01.2011 a s výškou poistného krytia v objeme 20.000 eur. Uvedené medzi stranami sporné nebolo. Žalovaný v auguste 2010 realizoval kupujúcemu dodávky, z ktorých kupujúci neuhradil čiastku 28.913,31 eura, preto dňa 27.09.2010 oznámil žalobcovi poistnú udalosť. Žalobca začal šetrenie poistnej udalosti, pričom medzi stranami je sporné, či došlo k sporu o plnenie poistných podmienok a teda ide o výluku z poistenia podľa čl. X ods. 1 písm. b) podmienok alebo nie a teda či v dôsledku uvedeného má žalobca nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo má nárok na vyplatenie poistného plnenia. Žalovaný namietal predčasnosť žaloby z dôvodu absencie rozhodnutia o poistnom plnení. Žalovaný si okrem doplatenia poistného plnenia nad rámec poskytnutého preddavku uplatnil voči žalobcovi aj nárok na náhradu škody z dôvodu neúmerne dlhého šetrenia.

1.7. Šetrením poistnej udalosti žalobcom bolo zistené, že dôvodom nezaplatenia zo strany kupujúceho bol spor o plnenie podmienok vývozného kontraktu. V zmysle čl. X ods. 1 písm. b) Podmienok, poisťovateľovi nevzniká povinnosť poskytnúť poistné plnenie (riziká vylúčené z poistenia) v prípade sporu medzi poisteným a kupujúcim o plnenie z kúpnej zmluvy alebo oprávnenosti poistenej pohľadávky a to až do okamihu právoplatného rozhodnutia sporu v prospech poisteného. Napriek skutočnosti, že žalovaný sa snažil mailovou komunikáciou s kupujúcim preukázať, že dodržal všetky podmienky kontraktu s kupujúcim a k sporu o plnenie poistných podmienok vôbec nedošlo, podľa súdu prvej inštancia tento spor medzi žalovaným a kupujúcim bol preukázaný. Žalovaný do spisu doložil zmluvu o mzdovej práci uzatvorenej medzi ním a kupujúcim zo dňa 20.05.2009. V zmysle tejto - čl. I - Predmet zmluvy ods. 1, firma R. D. dodá firme A. suroviny a ostatné potreby pre výrobu za podmienky, že hotové výrobky z dodaného materiálu budú vyrobené v termíne mzdovej práce. V zmysle čl. III. - Dodávka a výroba ods. 1 tejto zmluvy, na každú jednotlivú dodávku bude firmou R. vystavená objednávka pred začatím výroby s tým, že na nej uvedie druh výrobku na zhotovenie, farba, počet kusov a ďalšie údaje a dodací termín. Táto objednávka bude ihneď po jej vystavení firmou R. D. zaslaná firme A., ktorá objednávku potvrdí a zašle naspäť. V zmysle bodu 6 tohto článku zmluvy firma A. s.r.o. musí zaslať hotové výrobky podľa dohody v objednávkach špeditérom, ktorý bol s firmou R. D. dohodnutý. Firma A. sa zaväzuje, že všetok dodaný materiál podľa určenia použije a prípadný zvyšný materiál vráti späť. Platobné podmienky boli dohodnuté v článku IV zmluvy - Platba a podľa odseku 1 tohto článku zmluvy, mzdová práca je splatná 20 dní po prevzatí tovaru firmou R. D.. Podľa článku VII. - Spory, odseku 1 tejto zmluvy, táto zmluva podlieha nemeckému právu. Z uvedeného vyplýva, že napriek tomu, že mal žalovaný poskytnutý úverový rámec a podľa rámcovej zmluvy a poistných podmienok úverového poistenia, najmä článku XII. ods. 3 podmienok mal viaceré povinnosti vo vzťahu k postupu pri uzatváraní zmluvy, riadnemu zabezpečeniu svojich práv, upraveniu spôsobu riešenia sporov a sledovania realizácie obchodného prípadu tak, aby pohľadávky voči kupujúcemu neprevyšovali výšku úverového limitu vo vzťahu k dohodnutej platobnej podmienke a aby eliminoval riziká /čl. XII. ods. 3 písm. b), f), o) a v) podmienok/, v zmluve uzatvorenej medzi žalovaným a jeho kupujúcim absentujú ustanovenia ohľadne minimálnej doby na dodanie tovaru od objednania dodávky a dodania potrebného materiálu zo strany kupujúceho, postupu ohľadne fakturácie tohto materiálu, ustanovenia vo vzťahu k úverovému rámcu, t. j. že je oprávnený odmietnuť dodanie tovaru, ak sa prekročí úverový rámec a podobne, čiže v zmluve absentujú ustanovenia, ktoré eliminujú riziká vzniku sporu o plnenie kontraktu. Vzhľadom k uvedenému, ako aj skutočnosti, že kupujúci nebol zo Slovenska, rozhodným právom bolo právo nemecké a kupujúci namietal viaceré nedostatky pri realizácii kontraktu, súd vyhodnotil šetrenie žalobcu vo vzťahu k predmetnej poistnej udalosti za primerané. Uviedol, že žiadne ustanovenie zákona neupravuje maximálnu dĺžku šetrenia poistnej udalosti, dĺžka šetrenia závisí od okolností konkrétneho prípadu a žalobca do spisu doložil doklady, ktoré preukazujú, že vykonával šetrenie, poveril rokovaním právneho zástupcu v danej krajiny, prebehli rokovania s kupujúcim a jeho právnym zástupcom a na základe písomnej žiadosti žalovaného o vyplatenie poistného plnenia zo dňa 04.11.2010 bol žalovanému dňa 25.11.2011 poskytnutý aj preddavok vo výške 11.200 eur, t. j. žalobca poskytol žalovanému aj preddavok na poistné plnenie v súlade s § 797 Občianskeho zákonníka. Žalobca poveril vymáhaním pohľadávky v X. advokátsku kanceláriu W., D., J. - B. a keďže mimosúdne vymáhanie nebolo úspešné, nakoľko kupujúci si uplatnil protinároky, právny zástupca

odporučil vymáhanie súdnou cestou. Vzhľadom k tomu, že si žalovaný chcel žalobou uplatniť viac, ako bolo kryté poistením, žalobca žalovanému poskytol kontakt na nemeckého právneho zástupcu a Dodatkom č. 1 k RPZ zo dňa 02.12.2011 sa žalobca so žalovaným dohodli, že naďalej bude vymáhať poistné pohľadávky žalovaný s tým, že žalobca odsúhlasí náklady súvisiace s vymáhaním pohľadávky a po ich riadnom zdokladovaní ich žalovanému uhradí v rozsahu 70%. Žaloba bola právnym zástupcom vypracovaná v októbri 2011 a jej preklad bol žalobcovi zaslaný 07.11.2011. Dňa 15.12.2011 bola žalobcovi doručená faktúra č. 11193 zo dňa 01.12.2011 vystavená žalovaným na refundáciu nákladov za právne služby v sume 2.132 eur. Predmetnú faktúru žalobca žalovanému uhradil dňa 19.12.2011, pričom k podaniu žaloby zo strany žalovaného nedošlo. Z dokladov doložených súdu bolo preukázané, že napriek vyššie uvedenému žalovaný právneho zástupcu oslovil až po niekoľkých urgenciách zo strany žalobcu a až v roku 2013 s tým, že vo svojej poslednej odpovedi na urgencie žalobcu ohľadne podania žaloby na súd sám žalovaný uviedol, že žalobu má v pláne podať až v mesiaci máj - jún 2013, hoci finálna verzia žaloby bola schválená už vo februári 2012, t. j. ešte pred tým, čo došlo dňa 16.03.2012 k premenovaniu firmy kupujúceho na firmu Z. D., dňa 24.05.2012 k zrušeniu firmy Z. D. na základe začatého insolvenčného konania a následne dňa 27.12.2018 k zrušeniu z úradnej moci podľa § 394 ods. 1 O. kvôli nedostatku majetku. Z uvedeného vyplýva, že žalobca mu vyšiel maximálne v ústrety a napriek tomu, že bolo v rámcovej zmluve v článku 2 odseku 5 uvedené, že dodanie tovarov a/alebo poskytnutie služieb, ktoré prevýši úverový limit stanovený poisťovateľom, nie je predmetom poistenia, poskytol žalovanému svojho právneho zástupcu a Dodatkom č. 1 mu umožnil vymáhanie celej jeho pohľadávky, nielen časti krytej poistením a poskytol mu preddavok 70% na trovy tohto vymáhania, a to ešte koncom roka 2011 a preto za nemožnosť podania žaloby na súd nemôže niesť zodpovednosť žalobca.

1.8. Napriek uvedenému, že dňa 24.05.2012 došlo k zrušeniu firmy Z. D. na základe začatého insolvenčného konania a následne dňa 27.12.2018 k zrušeniu z úradnej moci podľa § 394 ods. 1 O. kvôli nedostatku majetku mal súd za to, že aj keď bol spor o plnenie kontraktu, tým, že kupujúci zanikol bez uplatnenia svojho protinároku na súde, dôvod tohto sporu odpadol. Spor o plnenie kontraktu sa netýkal reklamácie tovaru, či dodaného množstva tovaru, alebo jeho ceny, ale nárokov na náhradu škody z dôvodu omeškania s dodaním tovaru a nárokov z dôvodu disproporcie názorov ohľadne zohľadňovania dodávok materiálu kupujúcim v jednotlivých faktúrach, a preto mal súd pohľadávky uvedené vo faktúrach, ktoré sú predmetom poistenia, za preukázané. Okrem toho, poistné krytie nekryje celú ich výšku (pohľadávka žalovaného titulom neuhradených faktúr je spolu 28.913,71 eura a poistné krytie je iba vo výške 20.000 eur) a sám žalovaný si titulom náhrady škody uplatnil škodu aj vo vzťahu k priadzi od kupujúceho, ktorú nespotreboval a zostala mu na sklade - v sume 4.891,10 eura, preto disproporcija vo vzťahu k fakturácii materiálu dodávaného kupujúcim je bezpredmetná (hodnota priadze je nižšia ako rozdiel vo výške poistného krytia a pohľadávky z neuhradených faktúr). Zároveň neexistuje žiadna zákonná úprava vo vzťahu k poisteniu finančných strát a ani Rámcová zmluva, či podmienky úverového poistenia neobsahujú ustanovenia, ktoré by stanovovali postup v prípade, ak v priebehu šetrenia poistnej udalosti z dôvodu platobnej nevôle (ak by tu aj bol spor o plnenie kontraktu), dôjde k zrušeniu a/ alebo zániku spoločnosti kupujúceho v dôsledku insolvenčného konania, pričom v zmysle podmienok úverového poistenia, čl. IV Rozsah poistenia je predmetom poistenia nielen platobná nevôľa, ale aj platobná neschopnosť kupujúceho (t. j. prípady konkurzného konania kupujúceho). Rámcová zmluva, ako aj podmienky úverového poistenia boli vypracované žalobcom a žalovaný nemohol ovplyvniť ich obsah (osobitne pokiaľ ide o podmienky úverového poistenia, ktoré podľa čl. XIX. odsek 7 schválila Rada banky po dohode s Ministerstvom financií Slovenskej republiky uznesením č. 13/2009 dňa 29.06.2009). Podľa čl. IX ods. 1 poistných podmienok sa poistnou udalosťou rozumie čiastočné alebo úplne nezaplatenie poistenej pohľadávky ku dňu splatnosti a ani v priebehu čakacej doby, pokiaľ dôjde k nezaplateniu zo strany kupujúceho priamo a výlučne v dôsledku jednej alebo viacerých príčin uvedených v článku IX. týchto podmienok úverového poistenia. Na základe uvedeného mal súd zato, že absencia ustanovení upravujúcich postup v prípade splnenia viacerých rizík, ktoré sú predmetom poistenia podľa čl. IV podmienok úverového poistenia, nemôže byť na ujmu poisteného??. V zmysle čl. IV rozsah poistenia, časti I. odsek 2 podmienok úverového poistenia sa komerčným rizikom rozumie platobná nevôľa - bez právneho dôvodu odmietanie alebo nevôľa kupujúceho uhradiť pohľadávky z kúpnej zmluvy, ktoré sú predmetom poistenia. Vzhľadom k tomu, že kupujúci zanikol pre nedostatok majetku súd mal zato, že právny dôvod odmietania úhrady sa nepotvrdil, resp. odpadol??. Okrem toho v zmysle odseku 1 toho istého článku podmienok úverového poistenia sa komerčným rizikom rozumie aj platobná neschopnosť kupujúceho. Žalobca síce namietal nárok žalovaného na poistné plnenie aj v prípade konkurzného konania kupujúceho z dôvodu, že si žalovaný svoju pohľadávku

riadne neprihlásil, no v zmysle článku IV., ods. 1 písm. b) podmienok úverového poistenia sa komerčným rizikom rozumie aj platobná neschopnosť kupujúceho na podklade právoplatného rozhodnutia súdu o zamietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu /reštrukturalizácie/ vyrovnania pre nedostatok majetku, t. j. vznik nároku na poistné plnenie v tomto prípade nie je viazaný na prihlásenie do konkurzu a tak mal súd zato, že žalovaný splnil aj tento bod podmienok. Sám žalobca predložil preklad výpisu z obchodného registra, že dňa 24.05.2012 došlo k zrušeniu firmy Z. D. na základe začatého insolvenčného konania a následne dňa 27.12.2018 k zrušeniu /zániku/ kupujúceho z úradnej moci podľa § 394 ods. 1 O. kvôli nedostatku majetku - výmazom z úradnej moci, t. j. ide o zápis na podklade právoplatného rozhodnutia príslušného orgánu. Okrem toho, komerčné riziko v prípade platobnej neschopnosti tak ako to zakotvuje čl. IV. ods. 1 poistných podmienok, zohľadňuje zákonnú úpravu v prípade platobnej neschopnosti platnú na území Slovenskej republiky a ak je postup v prípade konkurzného konania v inej krajine ako je Slovenská republika iný, nemôže to byť na ujmu poisteného. V zmysle vyššie uvedeného mal preto súd za to, že žalovanému vznikol nárok na poistné plnenie, v dôsledku čoho nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia v celom rozsahu zamietol.

1.9. Žalovaný si v rámci vzájomného návrhu uplatnil nárok na doplatenie rozdielu z poistného plnenia a to v zmysle čiastočného späťvzatia v rozsahu 3.173,32 eura, resp. 3.173,78 eura. Keďže súd rozhodol, že žalovaný má nárok na poistné plnenie, ak poistné krytie bolo 20.000 eur, spoluúčasť 20%, t. j. 4.000 eur, mal nárok na vyplatenie poistného plnenia v rozsahu 16.000 eur. V zmysle Dodatku č. 1 sa do článku 7 Rámcovej poistnej zmluvy doplnili odseky 2 až 6, pričom podľa článku 1 odseku 2 tohto dodatku Eximbanka SR dňa 27.07.2010 poistenému vystavila úverový limit č. XX-XXX-XXXXXXXX-XXXX, ktorým prijala riziko spojené s úhradou od spoločnosti R. D., G..XX, XXXXX L. P., Spolková republika X., reg. č. P (ďalej len "dlžník") za dodanie tovarov a/alebo poskytnutie služieb. Podľa článku 1 odseku 7 tohto dodatku zmluvné strany sa dohodli, že v nadväznosti na vyplatenie preddavku na poistné plnenie bude poistenú pohľadávku voči dlžníkovi uvedenú v ods. 2 tohto článku naďalej vymáhať poistený, pričom budú uhradené takto: - poisťovateľ uhradí poistenému náklady spojené s vymáhaním poistených pohľadávok za podmienky, že vopred písomne súhlasil s vynaložením príslušných nákladov, a to na základe žiadosti poisteného a ich riadneho vyúčtovania a doloženia zo strany poisteného v rozsahu 70% celkových nákladov súvisiacich s vymáhaním poistenej pohľadávky, čo zodpovedá percentuálnej výške preddavku na poistné plnenie a poistený hradí 30% z celkových nákladov. Podľa znenia tohto dodatku mal teda žalovaný nárok na náhradu trov konania právneho zástupcu v rozsahu 70% a to nad rámec poistného krytia a bez ohľadu na výsledok súdneho konania. Žalobca žalovanému uhradil preddavok 2.132 eur, no nakoľko k vymáhaniu pohľadávky súdne neprišlo, právny zástupca upravil svoj nárok na náhradu trov a uplatnil si ich iba vo vzťahu k mimosúdne vymáhaniu vo výške 1.005,40 eura, ktoré mu žalobca uhradil dňa 28.06.2013. Na základe uvedeného má žalovaný okrem poistného krytia 16.000 eur nárok aj na úhradu 70% zo sumy 1.005,40 eura, teda 703,78 eura. Žalobca mu doteraz uhradil preddavok na poistnom plnení vo výške 11.200 eur a preddavok na trovy vo výške 2.132 eur, spolu 13.332 eur, v zmysle poistnej zmluvy a jej dodatku mal nárok na úhradu plnenia vo výške 16.703,78 eura; rozdiel medzi vyplatenými preddavkom 11.200 eur a nárokom z poistného plnenia 16.000 eur činí doplatok 4.800 eur. Titulom náhrady trov mu bolo vyplatených 2.132 eur a vznikol mu nárok na sumu 703,48 eura, t. j. rozdiel, ktorý má titulom trov vrátiť je suma 1.428,52 eura, t. j. 4.800 eur - 1.428,52 eura tvorí sumu doplatku z poistnej zmluvy v sume 3.371,48 eura, žalovaná vzala čiastočne späť svoju vzájomnú žalobu z nároku na plnenie poistnej sumy vo výške 301,62 eura, t. j. nárok takto uplatnený činí sumu 3.069,86 eura a nie 3.173,32 eura, resp. 3.173,78 eura, tak ako uviedla právna zástupkyňa žalobcu a teda z tohto dôvodu súd uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému sumu 3.069,86 eura.

1.10. K námietke žalovaného o absencii rozhodnutia o poistnom plnení súd uviedol, že žiadne ustanovenie zákona, či zmluvné dojednanie medzi stranami sporu nestanovuje formu, či náležitosti tohto rozhodnutia, a preto list žalobcu zo dňa 05.11.2013 považuje za rozhodnutie o poistnom plnení, ktorým žalobca nárok žalovaného zamietol.

1.11. Pokiaľ ide o úroky z omeškania, žalovaný si vzájomnou žalobou tieto uplatnil od 05.09.2010, t. j. od splatnosti prvej faktúry, ktorú kupujúci neuhradil. Podľa súdu nárok na vyplatenie poistného plnenia sa neviaže na splatnosť faktúry, ale na skončenie vyšetrovania poisťovňou so záverom poisťovne o oprávnenosti nároku na poistné plnenie. Predmetnú poistnú vec žalobca uzavrel listom zo dňa 05.11.2013. Vzhľadom na uvedené súd žalovanému priznal nárok na úroky z omeškania na podklade listu žalovaného adresovaného žalobcovi dňa 11.12.2013 (č. I. 19), v ktorom žalovaný odmietol stanovisko žalobcu uvedené v liste zo dňa 05.11.2013 a vyzval žalobcu na úhradu doplatku poistenia

v lehote 5 dní od doručenia uvedeného listu, preto mu súd priznal úroky z omeškania po uplynutí dodatočnej lehoty 5 dní, t. j. vo výške 8,25 % zo sumy 3.069,86 eura od 17.12.2013 do zaplatenia a vo zvyšku nárok na úroky z omeškania súd zamietol.

1.12. Žalovaný si vzájomnou žalobou uplatnil aj nárok na náhradu škody za zdĺhavé šetrenie, ktoré trvalo 465 dní, t. j. 15,5 mesiaca ktoré spôsobilo, že kupujúci zanikol a nebolo koho žalovať. Dôvodil tým, že žalobca svojím prístupom k prešetrovaniu poisťnej udalosti a nesplnením si svojich povinností porušil § 415 OZ, čím zodpovedá za celú škodu vo výške 21.279,35 eura s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % p.a. odo dňa 05.09.2010. Predmetný návrh upravil čiastočným späťvzatím, v zmysle ktorého si uplatňoval nárok na úhradu dlžnej sumy vo výške 20.977,73 eura; táto suma zahŕňala aj nárok na plnenie z poisťnej zmluvy v znení jej dodatkov vo výške 3.173,78 eura (resp. 3.173,32) a nárok na náhradu škody vo výške 17.804,41 eura. Súd nemal preukázané porušenie povinností žalobcu vo vzťahu k šetreniu poisťnej udalosti a teda ani príčinnú súvislosť medzi porušením povinností a vznikom škody žalovanému. Uviedol, že pohľadávka žalovaného vyplýva z neuhradených faktúr zo strany kupujúceho, ktorému v rozpore s dohodnutými podmienkami poisťnej zmluvy dodal tovar vo vyššej hodnote ako bolo poisťné krytie, do zmluvy uzatvorenej s kupujúcim nezakotvil ustanovenia umožňujúce odmietnuť dodanie tovaru v dôsledku prekročenia poisťného krytia a ďalšie podmienky, ktoré by eliminovali riziká vzniku sporu o plnenie kontraktu napriek tomu, že sa zaviazal vyhotoviť takú zmluvu. Keďže súd vyhodnotil postup žalobcu pri šetrení predmetnej poisťnej udalosti za primeraný, že si žalovaný chcel žalobou uplatniť viac, ako bolo kryté poistením, žalobca mu dokonca poskytol kontakt na nemeckého právneho zástupcu a Dodatkom č. 1 k RPZ zo dňa 02.12.2011 sa dohodli, že naďalej bude vymáhať poisťné pohľadávky žalovaný s tým, že žalobca odsúhlasí náklady súvisiace s vymáhaním pohľadávky a po ich riadnom zdokladovaní ich žalovanému uhradí v rozsahu 70%. Žaloba bola právnym zástupcom vypracovaná v októbri 2011 a jej preklad bol žalobcovi zaslaný 07.11.2011. Dňa 15.12.2011 bola žalobcovi doručená faktúra č. XXXXX zo dňa 01.12.2011 vystavená žalovaným na refundáciu nákladov za právne služby v sume 2.132 eur. Predmetnú faktúru žalobca žalovanému uhradil dňa 19.12.2011, pričom k podaniu žaloby zo strany žalovaného nedošlo. Na jednej strane žalovaný uvádza, že išlo o jasnú poisťnú udalosť a bolo potrebné okamžite vymáhať pohľadávku, nakoľko po 30. až 60. dňoch prudko klesá úspešnosť vymáhania, a preto šetrenie poisťnej udalosti 15,5 mesiaca je neprimerane dlhé a týmto postupom mu vznikla škoda a na druhej strane, aj keď mal uhradený preddavok na trovy a pripravenú žalobu, vyše roka nečinnosti z jeho strany bolo podľa neho v poriadku. Z uvedeného vyplýva, že žalobca mu vyšiel maximálne v ústrety a napriek tomu, že bolo v Rámcovej zmluve v článku 2 odseku 5 uvedené, že dodanie tovarov a/alebo poskytnutie služieb, ktoré prevýši úverový limit stanovený poisťovateľom, nie je predmetom poistenia, poskytol žalovanému svojho právneho zástupcu a dodatkom č. 1 mu umožnil vymáhanie celej jeho pohľadávky, nielen časti krytej poistením a poskytol mu preddavok 70% na trovy tohto vymáhania ešte koncom roka 2011 a žalovaný právneho zástupcu oslovil až po niekoľkých urgenciách zo strany žalobcu a aj to až v roku 2013, s tým, že vo svojej poslednej odpovedi na urgencie žalobcu ohľadne podania žaloby sám uviedol, že žalobu má v pláne podať až v mesiaci máj - jún 2013, pričom finálna verzia žaloby bola v zmysle jeho vyjadrenia odsúhlasená už vo februári 2012, t. j. ešte pred tým, čo došlo dňa 16.03.2012 k premenovaniu firmy kupujúceho na firmu Z. D., dňa 24.05.2012 k zrušeniu firmy Z. D. na základe začatého insolvenčného konania a následne dňa 27.12.2018 k zrušeniu z úradnej moci podľa § 394 ods. 1 O. kvôli nedostatku majetku. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že za nemožnosť podania žaloby a teda aj za neuhradenie dlžnej sumy zo strany kupujúceho nenesie zodpovednosť žalobca, ale žalovaný, a preto súd nárok na náhradu škody zamietol.

1.13. O trovách konania vo vzťahu k žalobe žalobcu súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.14. O trovách konania vo vzťahu k vzájomnej žalobe žalovaného rozhodol súd podľa § 255 ods. 2 CSP, § 262 ods. 1 CSP; žalobca aj žalovaný boli v spore čiastočne úspešní, žalobca mal úspech v sume 18.209,49 eura (t. j. zamietnutá istina v sume 17.907,87 eura a zastavená istina v sume 301,62 eura, nakoľko k zastaveniu konania ide tiež na vrub žalovaného), čo predstavuje úspech 85,57 %, a žalovaný mal úspech v sume 3.069,86 eura (priznaná istina), t. j. 14,43 %, t. j. rozdiel celkového úspechu v prospech žalobcu bol 71,14 %, a tak súd priznal trovy konania žalobcovi vo výške 71,14 %.

2. Žalobca podal proti zamietajúcemu výroku rozsudku (I.), vyhovujúcemu výroku z nároku uplatneného vzájomného žalobou (IV.) a výrokoch o nároku na náhradu trov konania (výroky II. a VI.) v zákonnej

lehote odvolanie, namietajúc nesprávne právne posúdenie veci. Žiadal zaviazať žalovaného zaplatiť mu sumu 12.628,22 eura s 5,75% úrokom z omeškania od 27.11.2013 do zaplataenia a náhradu trov konania. Uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalovanému poskytol preddavok na poistné plnenie vo výške 11.200 eur a že dôvodom nezaplataenia faktúr bol spor o splnenie podmienok z vývozného kontraktu (medzi žalovaným a jeho kupujúcim). V zmysle čl. X. ods. 1 písm. b/ Podmienok úverového poistenia poisťiteľovi nevzniká povinnosť poskytnúť poistné plnenie v prípade sporu medzi poisteným a kupujúcim o plnenie z kúpnej zmluvy alebo oprávnenosti poistenej pohľadávky a to až do okamihu právoplatného rozhodnutia sporu v prospech poistného. Z oznámenia registra nemeckého súdu mal súd prvej inštancie za preukázané, že dňa 23.05.2012 sa kupujúci zrušil na základe začatého konkurzného konania, dňa 27.12.2018 došlo k výmazu z úradnej moci kvôli nedostatku majetku a na základe týchto skutočností uzavrel, že žalovanému vznikol nárok na poistné plnenie, keďže došlo k zániku kupujúceho pre nedostatok majetku; teda vznik nároku na poistné plnenie nie je viazaný na prihlásenie sa do konkurzu. Ďalej uviedol, že v zmysle čl. IV. časť I. sa komerčným rizikom rozumie platobná neschopnosť kupujúceho, ktorou je v zmysle písm. b/ právoplatné rozhodnutie súdu o zamietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu (reštrukturalizácie) vyrovnanie pre nedostatok majetku. Podľa jeho názoru súd nesprávne aplikoval právne normy na zistený skutkový stav. Žalovaný síce uvádza, že ho zahraničný správca neinformoval o začatí konkurzného konania, ale v zmysle čl. 54 ods. 1 Nariadenia rady ES č. 2015/848 zo dňa 20.05.2015 o insolvenčnom konaní hneď po začatí insolvenčného konania v členskom štáte súd tohto štátu s príslušnou právomocou alebo správca vymenovaný týmto súdom okamžite informuje známych zahraničných veriteľov. Ak bol teda žalovaný známym zahraničným veriteľom kupujúceho, tak sa má za to, že informovaný bol. Z jeho strany nie je možné túto skutočnosť potvrdiť ani vyvrátiť, pričom ak by žalovaný aj nebol informovaný o začatí insolvenčného konania, nemožno z toho vyvodiť, že insolvenčné konanie nebolo začaté. Sám žalovaný uviedol, že v marci 2013 mal vedomosť o tom, že bolo začaté a v apríli 2013 o tom informoval aj jeho. Na základe toho má za to, že insolvenčné konanie začalo dňa 23.05.2012 a bolo zrušené 27.12.2018 pre nedostatok majetku. Bolo preto povinnosťou žalovaného prihlásiť si pohľadávky do insolvenčného konania v súlade s čl. XII. bod 3 písm. u/ podmienok úverového poistenia. Poistné plnenie by následne mohlo byť vyplatené v zmysle čl. IV. časť I. bod 1 písm. a/ Podmienok úverového poistenia za podmienky riadneho a včasného prihlásenia pohľadávok a zároveň, že nedošlo k popretiu prihlásených pohľadávok. V rámci súdneho konania však bolo zistené, že žalovaný pohľadávky neprihlásil, preto ani nemohlo dôjsť k vyplateniu poistného plnenia. V zmysle čl. IV. časť I. sa komerčným rizikom rozumie platobná neschopnosť, ktorou je v zmysle písm. a/ Podmienok úverového poistenia vyhlásenie konkurzu, reštrukturalizácie, ak poistený doloží poisťovní, že poistené pohľadávky riadne a včas prihlásil do konkurzu (reštrukturalizácie) a prihlásené pohľadávky neboli v tomto konaní popreté. Nestotožnil sa s názorom súdu, že bol daný právny dôvod na poskytnutie plnenia podľa čl. IV. časť I. bod 1 písm. b/ podmienok úverového poistenia, pretože v zmysle daného právneho dôvodu sa platobnou neschopnosťou rozumie právoplatné rozhodnutie súdu o zamietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu (reštrukturalizácie) vyrovnanie pre nedostatok majetku. Súd mal teda preukázané, že 23.05.2012 sa kupujúci zrušuje na základe začatého konkurzného konania a dňa 27.12.2018 došlo k výmazu kupujúceho z úradnej moci kvôli nedostatku majetku. Z toho vyplýva, že konkurzné konanie bolo začaté v máji 2012, prebiehalo viac ako 6 rokov, až do roku 2018. Zdôraznil, že je dôležité rozlišovať zastavenie konkurzného konania pre nedostatok majetku, k čomu môže dôjsť hneď po jeho začatí, keď sa zistí, že majetok dlžníka nebude postačovať ani na úhradu nákladov konkurzu; v takom prípade k vyhláseniu konkurzu ani nedôjde a nie je možné si ani prihlásiť pohľadávku do konkurzu. Tu je možné hovoriť o tom, že návrh na vyhlásenie konkurzu bol zamietnutý pre nedostatok majetku a existoval by tu aj právny dôvod pre vyplatenie poistného plnenia bez nutnosti prihlásenia si pohľadávky do konkurzu. K zastaveniu konkurzného konania pre nedostatok majetku môže dôjsť aj neskôr, po vyhlásení konkurzu a v tom prípade prihlásenie pohľadávok do konkurzného konania možné je. Právny dôvod pre vyplatenie poistného plnenia by tu vzniklo za podmienky riadneho včasného prihlásenia pohľadávky a za podmienky, že pohľadávky nebudú popreté. Je dôležité rozlišovať, či už samotný návrh na vyhlásenie konkurzu bol zamietnutý pre nedostatok majetku alebo či došlo k zastaveniu konkurzného konania pre nedostatok majetku v čase po jeho vyhlásení, teda v čase, keď už bolo možné si prihlasovať pohľadávky do konkurzu. Ak došlo k zamietnutiu návrhu na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku, bol by povinný poskytnúť poistné plnenie. Súd mal za preukázané iba to, že v roku 2012 bolo začaté konkurzné konanie a v roku 2018 bolo zastavené pre nedostatok majetku a výmaz kupujúceho. Nebolo ale preukázané, že bol zamietnutý návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku. Naopak, bolo zistené, že konkurzné konanie bolo začaté a prebiehalo 6,5 roka. K zamietnutiu návrhu na vyhlásenie konkurzu dochádza v štádiu na začiatku konkurzného konania, keď sa zisťuje majetok dlžníka. Z uvedeného dôvodu súd podľa jeho názoru nesprávne aplikoval právnu normu

na daný skutkový stav. Pokiaľ ide o priznané úroky z omeškania podľa názoru súdu nárok na poistné platne vznikol, preto povinnosť poistiteľa plniť v prípade platobnej neschopnosti nastáva po uplynutí čakacej doby 1 mesiaca odo dňa, kedy bolo poisťovateľovi doručené oznámenie poistnej udalosti a celá predpísaná dokumentácia, ktorá potvrdzuje platobnú neschopnosť. Žalobca obdržal preklad oznámení registrov nemeckých súdov dňa 19.12.2019 a v ten deň vypracoval aj podanie pre súd. Ak mal teda súd za to, že nárok na poistné plnenie vznikol z dôvodu platobnej neschopnosti, nakoľko návrh na vyhlásenie konkurzu bol zamietnutý pre nedostatok majetku, tak jeho povinnosť poskytnúť poistné plnenie by nastala až mesiac po obdržaní uvedených dokumentov. Až dňa 19.12.2019 sa dozvedel, že kupujúci bol zrušený pre nedostatok majetku a teda povinnosť plniť by mal 19.01.2020 a platiť úroky až od 20.01.2020 vo výške 8% ročne. Naďalej má za to, že žalovanému nárok na poistné plnenie nevznikol a preto nemá nárok ani na úroky z omeškania. Z uvedených dôvodov navrhol zaviazat' žalovaného na zaplatenie sumy 12 628,22 eura s 5,75% úrokom z omeškania ročne od 27.11.2013 do zaplatenia, nahradiť mu trovy konania a vzájomnú žalobu zamietnuť.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok v odvolaní napadnutých častiach ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že na insolvenčné konanie sa vzťahuje Nariadenie rady ES č. 1346/2000 z 20.05.2000, nie nariadenie 2015/848 z roku 2015, keďže v prechodných a záverečných ustanoveniach, čl. 84, je vylúčená platnosť jeho ustanovení na insolvenčné konania dlžníka, ktoré začalo v roku 2013. Ustanovenie § 54 citovaného nariadenia ukladá správcovi povinnosť okamžite informovať známych zahraničných veriteľov (rovnako tak zákon č. 7/2005 Z.z.), preto nie je možné hovoriť o predpoklade o informovanosti. Obdobu tohto ustanovenia v Nariadení 1346/2000 predstavuje čl. 40, ktorý rovnako určuje povinnosť informovať známych zahraničných veriteľov a platí, že právo štátu, v ktorom sa konanie začne, stanoví podmienky začatia takéhoto konania, jeho vedenie a uzavretie. Likvidátor môže požiadať o zapísanie súdneho rozhodnutia o začatí konkurzného konania do registra vedeného v ostatných členských štátoch (čl. 22 bod 1.) Ďalej má povinnosť okamžite informovať známych veriteľov po jeho vymenovaní a po začatí konkurzného konania v členskom štáte súd tohto štátu s príslušnou právomocou, alebo poskytnúť informácie prostredníctvom individuálneho oznamu a rozhodnutie doručiť veriteľom dlžníka a dlžníkovi. Jemu ale nebola doručená žiadna výzva a ani rozhodnutie ako to predpokladá zákon o insolvenčnom konaní v § 30, nebol informovaný ani v zmysle § 40 Nariadenia rady ES a nebolo to zverejnené v OV SR, alebo inom registri. Zverejnenie výzvy na prihlasovanie pohľadávok nebolo preukázané ani v registri štátu dlžníka, teda nebola preukázaná existencia takého konania voči dlžníkovi, v ktorom by si vôbec mohol svoj prihlášky prihlásiť, naopak, bolo preukázané začatie konkurzného konania a zrušenie dlžníka pre nedostatok majetku. K tvrdeniu, že začatie insolvenčného konania malo zakladať jeho povinnosť prihlásiť pohľadávky s odkazom na čl. XII. bod 3 písm. u/ Podmienok úverového poistenia a až potom by mohlo byť vyplatené poistné plnenie uviedol, že z dokumentov predložených žalobcom je možné vyvodiť len, že začalo voči dlžníkovi (kupujúcemu) insolvenčné konanie, čo automaticky nezakladá možnosť prihlásenia pohľadávok. Tvrdenie žalobcu, že je potrebné rozlišovať medzi zastavením konkurzného konania hneď po začatí a neskôr, kedy podľa žalobcu došlo k vyhláseniu konkurzu (čo nie je preukázané dôkazmi) nie je možné akceptovať. V prvom rade je potrebné si uvedomiť, že konkurzné konania na území SR a insolvenčné konanie vedené voči dlžníkov v X. sa spravujú odlišným právnym poriadkom. Už priamo z čl. IV. bod 1 písm. h/ Nariadenia vyplýva, že podmienky začatia a vedenia konania upravuje vnútroštátne právo. V rámci konkurzného konania vedeného na území SR môžeme hovoriť o začatí konkurzného konania, zastavení pre nedostatok majetku, o vyhlásení konkurzu alebo zrušení konkurzu pre nedostatok majetku. Na druhej strane, v rámci insolvenčného konania vedeného v X. nebolo preukázané, že by existovali takéto spôsoby rozhodovania súdu a že samotné insolvenčné konanie prebehlo tak, že bolo vôbec možné prihlásiť pohľadávky veriteľov; dokazovanie preukazuje opak. V zmysle čl. IV. bod 2 Nariadenia, podmienky začatia, vedenia a uzavretia konania stanovuje vnútroštátne právo, zo žalobcom predložených dôkazov vyplýva, že voči dlžníkovi začalo insolvenčné konanie ale nevyplýva, že by došlo k doručeniu, resp. k zverejneniu rozhodnutia, prípadne informácie o tom, že bolo začaté konkurzné konanie na dlžníka spolu s individuálnou informáciou o lehotách, označenie orgánov oprávneného prijímať prihlášky a ďalej, čím by bolo na jednej strane naplnené jeho právo v zmysle čl. 39 Nariadenia prihlásiť sa do konkurzného konania a na druhej strane aj povinnosť prihlásiť sa do konkurzu v zmysle čl. IV. časť I. bod I písm. a/ PÚP žalobcu. Nebolo predložené žiadne iné oznámenie ani vo forme zverejnenia v príslušnom registri zodpovedajúce a potvrdzujúce existenciu takého štádia konkurzného konania dlžníka, v ktorom by si ktorýkoľvek veriteľ mohol prihlásiť svoje pohľadávky. Bolo preukázané, že došlo k zrušeniu dlžníka pre nedostatok majetku a jeho následnému výmazu. Uvedené malo za následok vznik nároku na poistné plnenie, čomu zodpovedá vyjadrenie G. z 18.03.2013, že dňa 24.05.2012 bolo

zápisom v obchodnom registri oznámené, že Z. 12 GmbH zanikla 23.05.2012 na základe začatia konania o insolventnosti. Zrušenie spoločnosti sa koná, ak je nemajetná. K tvrdeniu žalobcu, že platobnou neschopnosťou sa rozumie právoplatné rozhodnutie súdu o zamietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu / reštrukturalizácii/ vyrovnania pre nedostatok majetku uviedol, že podstatou platobnej neschopnosti tak, ako je definovaná v čl. IV. časť I. ods. 1 písm. b/ PÚP je začatie konkurzného konania bez možnosti prihlásiť pohľadávky veriteľov. V konaní z predložených výpisov z registra bolo preukázané, že došlo k začatiu konkurzného konania a k zrušeniu dlžníka pre nedostatok majetku. Vydania rozhodnutia, na základe ktorého by malo nasledovať prihlásenie pohľadávok do konkurzu preukázané nebolo???. Má za to, že preukazovať neexistenciu takéhoto rozhodnutia ako negatívnu skutočnosť nie je možné. K potrebe rozlišovať medzi zastavením konkurzu pre nedostatok majetku hneď po jeho začatí a až po vyhlásení konkurzu, na základe čoho žalobca rozlišuje v prvom prípade medzi zamietnutím návrhu na vyhlásenie konkurzu a v druhom rade medzi zastavením konkurzu pre nedostatok majetku, keď malo byť preukázané, že nedošlo k zamietnutiu návrhu na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku. Bolo preukázané začatie konkurzného konania (čo podľa čl. 2 písm. f/ Nariadenia znamená čas, kedy súdne konanie o začatí konania nadobudne účinnosť bez ohľadu na to, či ide o konečné rozhodnutie alebo nie) a zrušenie pre nedostatok majetku. Argumentácia žalobcu je nepodložená domnienka, resp. želanie, ako by malo konkurzné konanie v X. vyzeráť. Uvedené nie je možné vyvrátiť ani žalobcom tvrdenou dĺžkou konania, ktorá mohla byť dôsledkom viacerých faktorov, napr. prerušenie, prietahy, nečinnosť správcu a podobne. Vo vzťahu k úrokom z omeškania uviedol, že informáciu o insolvenčnom konaní, zrušení spoločnosti a jej nemajetnosti spolu s výzvou na doplatok zvyšnej poistnej sumy postúpil žalobcovi dňa 02.04.2013, ktorý ju prevzal 04.04.2013. Dňa 24.05.2012 bolo zápisom v obchodnom registri oznámené, že kupujúci zanikol dňa 23.05.2012 na základe začatého konania o insolventnosti (bola zrušená), preto je žaloba voči nemu nezmyselná. Zrušenie spoločnosti sa koná, ak je nemajetná, teda žalobca mal 04.04.2013 vedomosť o zrušení dlžníka pre nemajetnosť a o insolvenčnom konaní. Následne listom z 11.12.2013 vyzval žalobcu na úhradu nedoplatku poistenia.

4. Žalobca v replike zotrval na dôvodoch odvolania. Uviedol, že neposkytol žalovanému poistenie typu „C. K.“, kde predmetom poistenia sú všetky riziká, okrem výnimiek stanovených v poistných podmienkach alebo v poistnej zmluve. V danej veci boli dohodnuté konkrétne riziká. Z oznámenia registra nemeckého súdu mal súd za preukázané, že 23.05.2012 sa kupujúci zrušuje na základe začatého konkurzného konania a že 27.12.2018 došlo k výmazu kupujúceho z úradnej moci kvôli nedostatku majetku. Zo žiadnych vykonaných dôkazov ale nevyplýval záver, že by došlo k vzniku takého rizika, ktoré by zakladalo vznik nároku na poistné plnenie v zmysle čl. IV. časť I. bod 1 písm. b/ Poistných úverových podmienok, nakoľko nebolo preukázané, že by bolo vydané právoplatné rozhodnutie súdu o zamietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu. Nemožno súhlasiť s názorom súdu, ktorý si osvojil aj žalovaný, že ak je postup v prípade konkurzného konania v inej krajine iný, nemôže to byť na ujmu poistníka. Ak by bol prijatý tento záver, mohol by byť prijatý aj záver, že žalobca poskytol žalovanému poistenie typu C. K., kde by boli predmetom poistenia všetky riziká, ktoré nie sú vylúčené. Pri výklade rizík, ktoré sú predmetom poistenia, nie je možné použiť extenzívny výklad ale iba výklad doslovný, pretože iný záver by viedol k tomu, že sa poistený môže domáhať plnenia poistného aj z rizík, ktoré nie sú predmetom poistenia, resp. by došlo k jednostrannému rozširovaniu poistných podmienok zo strany poisteného.

5. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnuté (žalobcom), v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti (§ 363 CSP), viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval si to dôležitý verejný záujem, s následným verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu je potrebné v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, nakoľko dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné. Žalobca nepodal odvolanie proti vyhovujúcej časti výroku I. do sumy 703.78 eur s odôvodnením, že sa stotožnil s názorom súdu, že žalovaný má nárok na úhradu nákladov na právne služby v tejto sume.

6. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

7. Predmetom konania je žaloba, ktorou sa žalobca od žalovaného domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 13.332 eur s príslušenstvom dôvodiť tým, že dňa 27.08.2009 došlo k uzatvoreniu Rámcovej poistnej zmluvy č. XX-XXX-XXXXXXXX-XXXX pre poistenie krátkodobého dodávateľského úveru proti riziku nezaplatenia (ďalej ako „poistná zmluva“) medzi žalobcom ako poisťovateľom a žalovaným ako poisteným, s výškou poistného krytia v objeme 20.000 eur. V nadväznosti na uvedené žalovaný realizoval v priebehu mesiaca august 2010 dodávky kupujúcemu, z ktorých kupujúci neuhradil čiastku vo výške 28.913,31 eura, preto dňa 27.09.2010 žalovaný oznámil žalobcovi poistnú udalosť, na základe ktorého oznámenia začal žalobca šetrenie poistnej udalosti. Na základe písomnej žiadosti žalovaného zo dňa 04.11.2010 o vyplatenie poistného plnenia (preddavku) a v nadväznosti na doterajšie zistenia pri šetrení poistnej udalosti, bol žalovanému dňa 25.11.2011 poskytnutý preddavok vo výške 11.200 eur s tým, že dodatkom č. 1 k poistnej zmluve zo dňa 02.12.2011 sa žalobca so žalovaným dohodli, že práve žalovaný bude naďalej vymáhať poistné pohľadávky s tým, že žalobca odsúhlasí náklady súvisiace s vymáhaním pohľadávky a po ich riadnom zdokladovaní ich žalovanému uhradí v rozsahu 70%. Vymáhaním pohľadávky bola poverená nemecká advokátska kancelária W., D., J. - B.; keďže mimosúdne vymáhanie nebolo úspešné, odporučili vymáhanie súdnou cestou s tým, že žaloba bola právnym zástupcom vypracovaná v októbri 2011 a jej preklad bol žalobcovi zaslaný 07.11.2011. Dňa 15.12.2011 bola žalobcovi doručená faktúra č. XXXXX zo dňa 01.12.2011 vystavená žalovaným na sumu 2.132 eur na refundáciu nákladov za právne služby, ktorú žalobca dňa 19.12.2011 uhradil. Dňa 23.05.2012 bolo žalovanému nemeckou advokátskou kanceláriou oznámené, že došlo k zrušeniu kupujúceho na základe insolvenčného konania. Žalobca následne namietal, že žalovaný do času zrušenia kupujúceho nepodal žalobu a ani nevykonal žiadne kroky smerujúce k vymoženiu poistenej pohľadávky v procese insolvencie, tak ako sa zaviazal v Dodatku č. 1 k poistnej zmluve. Na základe uvedeného žiada žalobca o vydanie poskytnutého preddavku a refundované náklady, nakoľko spor o právo (podľa čl. X. ods. 1 písm. b/) už nemožno súdne riešiť, a teda nemôže dôjsť k vyplateniu poistného plnenia.

8. Súd prvej inštancie rozhodol tak, že konanie o nároku uplatnenom žalobcom zamietol (výrok I.) a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.). Konanie o vzájomnom nároku uplatnenom žalovaným vo výške 301,62 eura zastavil (výrok III.). Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému sumu 3.069,86 eura spolu s úrokom z omeškania 8,25 % zo sumy 3.069,86 eura od 17.12.2013 do zaplatenia (výrok IV.) a vo zvyšku vzájomného nároku žalovaného konanie zamietol (výrok V.) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania o vzájomnej žalobe voči žalovanému v rozsahu 71,14 % (výrok VI.). V rámci odôvodnenia rozhodnutia uviedol, že medzi stranami bolo sporné, či došlo k sporu o plnenie poistných podmienok a teda ide o výluk z poistenia podľa čl. X ods. 1 písm. b) a v rámci uvedeného následne konštatoval, že i keď spor medzi žalovaným a kupujúcim v konaní bol preukázaný, tento odpadol, pretože kupujúci zanikol, resp., že „dňa 24.05.2012 došlo k zrušeniu kupujúceho (Z. D.) na základe insolvenčného konania a následne dňa 27.12.2018 došlo k jeho zrušeniu podľa § 394 ods. 1 O. kvôli nedostatku majetku“. Následne posudzujúc dôvodnosť nároku žalovaného na poistné plnenie súd poukázal na skutočnosť, že žalobca síce namietal nárok žalovaného na poistné plnenie aj v prípade konkurzného konania kupujúceho z dôvodu, že si žalovaný svoju pohľadávku riadne neprihlásil, avšak s poukazom na čl. IV., ods. 1 písm. b) podmienok úverového poistenia (podľa ktorého sa komerčným rizikom rozumie aj platobná neschopnosť kupujúceho na podklade právoplatného rozhodnutia súdu o zamietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu /reštrukturalizácie/ vyrovnania pre nedostatok majetku), t. j. vznik nároku na poistné plnenie nie je viazaný na prihlásenie sa do konkurzu, preto dospel k záveru, že žalovaný splnil aj tento bod poistných podmienok. Ďalej konštatoval, že žalobca predložil preklad výpisu z obchodného registra, že dňa 24.05.2012 došlo k zrušeniu firmy Z. D. na základe začatého insolvenčného konania a následne dňa 27.12.2018 k zrušeniu /zániku/ kupujúceho z úradnej moci podľa § 394 ods. 1 O. kvôli nedostatku majetku - výmazom z úradnej moci, t. j. ide o zápis na podklade právoplatného rozhodnutia príslušného orgánu. Okrem toho, komerčné riziko v prípade platobnej neschopnosti, tak ako to zakotvuje čl. IV., ods. 1 poistných podmienok, zohľadňuje zákonnú úpravu v prípade platobnej neschopnosti platnú na území Slovenskej republiky a ak je postup v prípade konkurzného konania v inej krajine ako je Slovenská republika iný, nemôže to byť na ujmu poisteného. Preto v zmysle vyššie uvedeného žalovanému vznikol nárok na poistné plnenie, v dôsledku čoho nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia v celom rozsahu zamietol.

9. Žalobca rozhodnutie súdu prvej inštancie (bližšie citované v záhlaví tohto rozhodnutia) napadol odvolaním smerujúcim voči výroku I., II., IV. a VI. S poukazom na uvedené odvolací súd preto považuje za potrebné zdôrazniť, že vzhľadom na skutočnosť, výroky III. a V. a suma 703,78 eura vo výroku I. odvolaním napadnuté neboli, neboli predmetom odvolacieho prieskumu. Žalobca v podanom odvolaní namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

9.1. Odvolací súd uvádza, že nesprávnym právnym posúdením veci podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

10. Odvolací súd v prvom rade považuje za nevyhnutné dať do pozornosti záver súdu prvej inštancie, v zmysle ktorého konštatoval, že napriek tomu, že v konaní bola preukázaná existencia sporu o plnenie poisťných podmienok medzi žalobcom a žalovaným (ktorá skutočnosť opodstatňuje výšku z poistného plnenia podľa čl. X ods. 1 písm. b) poisťných podmienok) - bod 44. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, tak tento odpadol, pretože kupujúci zanikol, ktorý záver možno považovať za správny a majúci svoj podklad vo vykonanom dokazovaní (bod 45. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia). Zároveň sa odvolací súd stotožnil aj s vyjadrením súdu prvej inštancie, že šetrenie žalobcu vo vzťahu k poisťnej udalosti bolo primerané a to najmä preto, že v priebehu konania neboli preukázané skutočnosti nasvedčujúce opaku (bod 44.1 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia). Taktiež odvolací súd súhlasí s právnym záverom vysloveným súdom prvej inštancie, že žalobca žalovanému vyšiel maximálne v ústrety a napriek tomu, že bolo v poisťnej zmluve v článku 2 odseku 5 uvedené, že dodanie tovarov a/alebo poskytnutie služieb, ktoré prevýši úverový limit stanovený poisťovateľom, nie je predmetom poistenia, poskytol žalovanému svojho právneho zástupcu a dodatkom č. 1 mu umožnil vymáhanie celej jeho pohľadávky, nielen časti krytej poistením a poskytol mu preddavok 70 % na trovy tohto vymáhania, a to ešte koncom roka 2011, a preto za nemožnosť podania žaloby na súd nemôže niesť zodpovednosť žalobca (bod 44.1 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia - posledná veta).

11. Žalobca v podanom odvolaní vyjadril svoj nesúhlas s právnym záverom súdu prvej inštancie, v zmysle ktorého mal súd prvej inštancie za to, že danej veci bol dôvod pre vyplatenie poisťného plnenia v zmysle čl. IV. ods. 1 písm. b) podmienok úverového poistenia. Poukázal na skutočnosť, že v konaní bolo preukázané, že dňa 23.05.2012 sa kupujúci zrušuje na základe začatého konkurzného konania a dňa 27.12.2018 došlo k výmazu kupujúceho z úradnej moci kvôli nedostatku majetku, z čoho vyplýva, že konkurzné konanie začalo v máji roku 2012, následne prebiehalo po dobu viac ako 6 rokov s tým, že k jeho ukončeniu došlo až ku koncu roka 2018 pre nedostatok majetku. V nadväznosti na vyššie uvedené zdôraznil, že je nevyhnutné rozlišovať, či už samotný návrh na vyhlásenie konkurzu bol zamietnutý pre nedostatok majetku, alebo či došlo k zastaveniu konkurzného konania pre nedostatok majetku v čase po jeho vyhlásení, t. j. po tom, čo bolo možné prihlasovať pohľadávky do konkurzu (ku ktorému kroku žalovaný nepristúpil).

12. Odvolací súd s poukazom na odvolaciu argumentáciu žalobcu smerujúcu najmä voči splneniu čl. IV., ods. 1 písm. b) podmienok úverového poistenia poisťných podmienok (splnenie ktorého článku bolo podľa súdu prvej inštancie dané zo strany žalovaného, v dôsledku čoho potom mal zato, že žalovanému vznikol nárok na poisťné plnenie, preto nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia v celom rozsahu zamietol) sa odvolací súd nemohol stotožniť s právnym záverom súdu prvej inštancie, že nárok žalovaného na poisťné plnenie uplatnený voči žalobcovi je dôvodný, a to dôvodu odvolacím súd uvedených nižšie v rámci odôvodnenia tohto rozhodnutia.

12.1. Odvolací súd sa s právnym záverom súdu prvej inštancie o tom, že zo strany žalovaného došlo k naplneniu čl. IV. ods. 1 písm. b) podmienok úverového poistenia nemohol stotožniť z dôvodu, že tento záver súdu prvej inštancie nemá svoju oporu vo vykonanom dokazovaní. V priebehu konania a dokazovania na prvej inštancii bola preukázaná a zároveň nesporná skutočnosť, že kupujúci zanikol v dôsledku insolvenčného konania, resp. v dôsledku jeho nemajetnosti. Uvedená skutočnosť (zrušenie kupujúceho) bola preukázaná na základe mailovej komunikácie nemeckej advokátskej kancelárie žalovanému (č. I. 69 a 189), ale aj dôkazmi predloženými žalobcom v podobe výstupu zo spoločného

portálu registra krajín (č. l. 31, 32 a 72). Je teda zrejme, že v konaní bola preukázaná len skutočnosť, že došlo k zrušeniu kupujúceho (dňa 24.05.2012) a jeho následnému výmazu z obchodného registra v X. (dňa 27.12.2018). Avšak preukázané nebolo to, ako k uvedenému zrušeniu kupujúceho v insolvenčnom konaní došlo, resp. či toto konkurzné konanie po jeho vyhlásení dospelo do štádia prihlasovania pohľadávok veriteľmi a následne došlo k jeho zastaveniu v dôsledku nemajetnosti kupujúceho, alebo toto konanie bolo zastavené už v počiatku (bez povinnosti prihlasovania pohľadávok veriteľmi) v dôsledku nemajetnosti kupujúceho napríklad v takom rozsahu, že by majetok nepostačoval ani na úhradu nákladov konkurzu. Uvedené rozlíšenie štádií insolvenčného konania a následné zistenie jeho ukončenia je nevyhnutné pre posúdenie prípadnej platobnej neschopnosti podľa čl. IV ods. 1 a) alebo b) podmienok úverového poistenia.

12.2. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že zo skutkového stavu utvoreného vykonaným dokazovaním sa nateraz možno prikloniť k záveru, že insolvenčné konanie v prípade kupujúceho prebiehalo tzv. „štandardným“ spôsobom (zahrňujúcim štádiom prihlasovania pohľadávok) bez toho, aby na jeho počiatku došlo k zamietnutiu návrhu na vyhlásenie konkurzu (pretože uvedené doposiaľ preukázané nebolo) na základe skutočnosti, na ktorú v odvolaní poukázal aj žalobca, že dňa 24.05.2012 došlo k zrušeniu kupujúceho s tým, že k jeho výmazu došlo až dňa 27.12.2018. Uvedené by odôvodňovalo povinnosť poskytnúť plnenie žalobcom žalovanému v prípade, ak by si tento prihlásil svoje pohľadávky do konkurzu podľa čl. IV ods. 1 a) podmienok úverového poistenia, avšak v konaní bolo preukázané, že zo strany žalovaného nedošlo k prihláseniu svojej pohľadávky do konkurzu. Vzhľadom na uvedené však nie je možné konštatovať, tak ako to urobil súd prvej inštancie (bez skúmania procesných štádií konkurzného konania vrátane tvrdení žalovaného, že nevedel o vyhlásení konkurzu) že ak si aj žalovaný neuplatnil svoje pohľadávky do konkurzného konania má nárok na poistné plnenie podľa čl. b), ktoré ustanovenie nevyžaduje prihlásenie pohľadávok do konkurzu. V tejto súvislosti je naopak nevyhnutné zmieniť, že aj keď predmetné ustanovenie nevyžaduje prihlásenie pohľadávok do konkurzu, vyžaduje existenciu rozhodnutia o zamietnutí návrhu na vykonanie konkurzu (čo v konaní preukázané nebolo).

12.3. Odvolací súd sa taktiež nemohol stotožniť s konštatovaním súdu prvej inštancie, že komerčné riziko v prípade platobnej neschopnosti, tak ako to zakotvuje čl. IV., ods. 1 poistných podmienok, zohľadňuje zákonnú úpravu v prípade platobnej neschopnosti platnú na území Slovenskej republiky a ak je postup v prípade konkurzného konania v inej krajine ako je Slovenská republika iný, nemôže to byť na ujmu poisteného. Ak by v prejedávanom prípade bol preukázaný procesný postup insolvenčného konania vykonaný u kupujúceho v X., tak len z toho by bolo možné vyvodiť prípadné podrobnosti so Slovenskou právnou úpravou a následne uvedené subsumovať pod čl. IV., ods. 1 poistných podmienok. Avšak odvolací súd považuje za potrebné zmieniť, že súd prvej inštancie dospel k vyššie citovanému záveru bez tohto, aby v konaní bolo vôbec preukázané ako prebehol konkurz vedený voči kupujúcemu v X., aké sú podmienky a postupy takého konania.

12.4. V nadväznosti na vyššie uvedené odvolací súd v zhode s odvolacou argumentáciou žalobcu dospel k záveru, že v prejedávanom prípade nebola preukázaná existencia rozhodnutia, ktorým malo dôjsť k zamietnutiu návrhu na vyhlásenie konkurzu kupujúceho pre nedostatok majetku ako to má na mysli čl. IV. ods. 1 písm. b) podmienok úverového poistenia. V dôsledku uvedeného preto odvolací súd vyhodnotil rozhodnutie súdu prvej inštancie, v rámci ktorého zaujal právny záver, že žalovaný má nárok voči žalobcovi na poskytnutie poistného plnenia podľa čl. IV. ods. 1 písm. b) podmienok úverového poistenia za predčasný, ale zároveň ide o záver, ktorý nemá oporu v doposiaľ vykonanom dokazovaní z dôvodu čoho je neudržateľný. Bez vyriešenia, resp. preukázania dôvodnosti nároku žalobcu, resp. žalovaného odvolací súd považoval skúmanie odvolacej námietky žalobcu smerujúcej voči vzájomnému nároku žalovaného na úroky z omeškania (keď omeškanie sa týka poistného plnenia) na teraz za predčasné, s poukazom na už odvolacím súdom vyššie uvedené dôvody.

13. V dôsledku uvedeného odvolací súd dospel k záveru o nutnosti postupu podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, resp. nutnosti zrušenia vrátenia veci súdu prvej inštancie (v napadnutej časti), keďže odôvodnenie súdu prvej inštancie súdu síce určitú argumentáciu obsahuje, avšak tá nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. V ďalšom konaní a novom rozhodnutí súd prvej inštancie zaberajúc sa vyššie uvedeným právnym záverom odvolacieho súdu opätovne posúdi nárok žalobcu, resp. žalovaného na poistné plnenie, pričom svoju pozornosť zameria aj na dôkazné bremeno strán sporu vo vzťahu k preukázaniu splnenia podmienok podľa čl. IV. ods. 1 písm. b) podmienok úverového poistenia resp. ktorá zo strán

je povinná preukázať splnenie podmienky podľa citovaného článku. V tejto súvislosti bude povinný zohľadniť záväzný názor vyslovený Ústavným súdom SR v rozhodnutí so sp. zn. II. US 38/2015, podľa ktorého dôkazné bremeno týkajúce sa skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé dôsledky, ide teda o toho účastníka, ktorý existenciu takýchto skutočností tvrdí.

13.1. Posúdenie dôkazného bremena je súčasťou zisťovania skutkového stavu a hodnotenia dôkazov (pozri II. US 400/09), avšak zahŕňa aj aplikáciu a interpretáciu hypotézy hmotnoprávnej normy, od ktorej sa odvíja rozloženie dôkazného bremena. Správne rozloženie dôkazného bremena vedie k vymedzeniu zisťovaných skutočností a je nevyhnutým predpokladom pre správne uplatnenie zodpovednosti účastníka za neunesenie dôkazného bremena, a tým priamo aj k obsahu výroku rozhodnutia vo veci samej. Nesprávne rozloženie dôkazného bremena spravidla vedie k diametrálne odlišnému výroku rozhodnutia. Za určitých okolností môže byť potom táto procesná chyba vo svojich účinkoch prejavom svojvôle, t. j. arbitrárnosti zo strany konajúceho súdu, ktorý napr. neúmerne zaťaží dôkazným bremenom jedného účastníka, nesprávne uplatní jeho zodpovednosť za neunesenie dôkazného bremena a následne rozhodne v neprospech tohto účastníka.

14. Je pravdou, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené sporovou stranou, avšak relevantnú a presvedčivú odpoveď musí dať na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/2003).

15. Na základe všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd považujúc odvolanie žalobcov za dôvodné, rozhodnutie súdu prvej inštancie v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie (v napadnutej časti výrokov I., II., IV. a VI.) na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súd prvej inštancie v ďalšom konaní v zmysle § 391 ods. 2 CSP viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, bude povinný vysporiadať sa so všetkými podstatnými námietkami strán sporu. V novom rozhodnutí sa súd prvej inštancie vysporiada aj s ďalšími odvolacími námietkami žalobcu a rozhodnutie odôvodní spôsobom zodpovedajúcim zákonným kritériám pre odôvodnenie súdneho rozhodnutia § 220 CSP. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o náhrade trov celého, teda i odvolacieho konania podľa § 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku.

16. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).